

Zmiana sposobu zabezpieczania transakcji na rynku spot po wdrożeniu systemów X-Stream Trading i SAPRI

Łukasz Goliszewski - Dyrektor Działu Zarządzania Ryzykiem, IRGiT

Wdrożenie nowych systemów notujących przez TGE

- ◆ W związku z wdrożeniem nowych systemów notujących przez TGE i rozbiciem notowań na rynkach spot pomiędzy systemami konieczne jest dostosowanie sposobu zabezpieczania transakcji na rynkach spotowych TGE

- ◆ Harmonogram wdrożenia:
 - ✓ Etap I (wdrożony 31 maja 2017)
 - ◆ **CONDICO Trading: fixing I + fixing II** (energia elektryczna)
 - ◆ **X-Stream Trading:** notowania ciągłe (energia elektryczna) + wszystkie pozostałe rynki spot
 - ✓ Etap II:
 - ◆ **SAPRI: fixing II** (energia elektryczna)
 - ◆ **X-Stream Trading:** fixing I i notowania ciągłe (energia elektryczna) + wszystkie pozostałe rynki spot

Szczegóły modeli

Izba, mając na uwadze stanowisko KNF, zdecydowała o zastosowaniu dwóch różnych modeli dla Etapu I i Etapu II:

- ◆ Etap I – model funkcjonuje od 31 maja 2017. Dostępny Limit transakcyjny wyznaczany na dotychczasowych zasadach jest rozdzielany pomiędzy dwa systemy
 - ✓ dla instrumentów notowanych w ramach fixingu I i fixingu II funkcjonuje tzw. „Deklarowany Limit”

- ◆ Etap II – model zostanie wdrożony z dniem wejścia w życie systemu SAPRI
 - ✓ Instrumenty notowane w ramach fixingu II zabezpieczane będą depozytem historycznym
 - ✓ Po przeprowadzeniu postępowania przed KNF zmianie uległa część założeń modelu

Model dla Etapu I – „Deklarowany Limit”

- ◆ Członkowie Rozliczający IRGiT byli zobowiązani w terminie do dnia 26 maja 2017 r. określić wartość Deklarowanego Limitu.

Kod Izby	Członka	Nazwa Izby	Członka	Wartość (w zł) Deklarowanego Limitu na pokrycie zleceń kupna składanych w systemie Condicto Trade

- ◆ W przypadku niezadeklarowania wartość Deklarowanego Limitu została ustalona przez IRGiT na poziomie równym 110% maksymalnej dziennej wartości płatności wynikającej z zawartych przez tego Członka Rozliczającego transakcji w jednym dniu sesyjnym w ramach notowań w systemie kursu jednolitego na RDN energii elektrycznej TGE z okresu 1 kwietnia 2017 – 14 maja 2017 r.
 - ✓ 65% podmiotów działających aktywnie objętych Deklarowanym Limitem w okresie 1 kwietnia 2017 – 14 maja 2017 r. określiło do 26 maja 2017 r. wartość Deklarowanego Limitu.

Model dla Etapu I – „Deklarowany Limit”

- ◆ Deklarowany Limit jest wartością dziennego limitu – w dni wolne od pracy jego wartość jest każdego dnia odnawiana.
- ◆ Limit transakcyjny na system X-Stream Trading jest różnicą pomiędzy wartością dostępnego limitu transakcyjnego (liczonego zgodnie z dotychczasową praktyką) a wartością Deklarowanego Limitu.
- ◆ Limit transakcyjny pokazany w zakładce „Depozyty ogółem” w XCLR to limit transakcyjny na system X-Stream Trading.
- ◆ Deklarowany Limit w XCLR odzwierciedlony jest w polu „Inne zabezpieczenia” ze znakiem ujemnym.
- ◆ Raport wpłaconych zabezpieczeń zawiera informacje o limicie transakcyjnym dla obu systemów.

Model dla Etapu I – „Deklarowany Limit”

Członkowie Rozliczający mają możliwość aktualizacji wartości Deklarowanego Limitu w trybie dziennym.

- ◆ Aktualizacje Deklarowanego Limitu należy zgłosić do godziny 12.00 w dniu poprzedzającym dzień, na który limit transakcyjny powinien zostać zmieniony.
- ◆ Zgłoszenie aktualizacji następuje poprzez przesłanie na adresy drr@irgit.pl oraz drr@irgit.pl poniższej tabeli.

Kod Członka Izby	Nazwa Członka Izby	Wartość (w zł) Deklarowanego Limitu na pokrycie zleceń kupna składanych w systemie Condicto Trade

- ◆ Zgłoszenia mogą dokonywać osoby upoważnione do reprezentowania Członka Izby w kontaktach z IRGiT zgodnie z „Listą osób upoważnionych do reprezentowania Członka Izby w kontaktach z IRGiT”

Model Depozytu Historycznego

Po wdrożeniu systemu SAPRI, Izba w odniesieniu do fixingu II na RDN zamierza stosować depozyt historyczny, zgodnie z zapowiedziami, z uwzględnieniem uwag KNF

- ◆ Depozyt historyczny spot (DHS) wyznaczany jest jako **maksymalna wartość płatności** wynikającej z tytułu transakcji zawieranych w ramach **fixingu II** z ostatnich **30 dni** kalendarzowych pomnożona przez parametr liczby dni (odzwierciedlający maksymalną ilość dni w skumulowanej płatności za dostawę, standardowo na poziomie równym **3**)
- ◆ Minimalna wartość DHS ustalona na poziomie **20.000 PLN**

$$DHS_t = \max(DHS_{min}; PF_t * pD; PF_{t-1} * pD; \dots; PF_{t-29} * pD)$$

Gdzie:

- ◆ DHS_t - wartość depozytu historycznego spot wyznaczona w dniu t
- ◆ DHS_{min} - minimalny poziom DHS
- ◆ PF_t - wartość płatności z tytułu transakcji zawieranych w ramach **fixingu II** w dniu t
- ◆ pD - parametr liczby dni

Parametr liczby dni

- ◆ Standardowo parametr liczby dni pD ustalony jest na poziomie równym 3.
- ◆ W przypadku wystąpienia ciągu 3 kolejnych dni wolnych od pracy, parametr liczby dni zwiększany jest do poziomu równego 4. Podwyższenie parametru obowiązuje od dnia przypadającego na 3 dni robocze przed pierwszym dniem ciągu, o którym mowa w zdaniu powyżej do dnia przypadającego 3 dni robocze po ostatnim dniu ciągu, o którym mowa w zdaniu powyżej.
- ◆ W przypadku wystąpienia ciągu 4 kolejnych dni wolnych od pracy, parametr liczby dni zwiększany jest do poziomu równego 5. Podwyższenie parametru obowiązuje od dnia przypadającego na 3 dni robocze przed pierwszym dniem ciągu, o którym mowa w zdaniu powyżej do dnia przypadającego 3 dni robocze po ostatnim dniu ciągu, o którym mowa w zdaniu powyżej.

Zwolnienie dla Domów Maklerskich

- ◆ Domy Maklerskie lub Towarowe Domy Maklerskie, które uzyskały stosowną zgodę o której mowa w §11 ust. 2 Regulaminu Giełdowej Izby Rozrachunkowej (rynek towarowy), są zwolnione z obowiązku wnoszenia depozytu historycznego.

Weryfikacja wartości zawartych transakcji

- ◆ Izba każdego dnia roboczego niezwłocznie po opublikowaniu wyników notowań w ramach fixingu II, porównuje dla każdego Członka wartość płatności wynikającą z zawartych transakcji z wartością wniesionego depozytu historycznego.
- ◆ W przypadkach, w których wynik porównania, o którym mowa powyżej wskazuje na brak odpowiedniej wysokości zabezpieczeń na pokrycie depozytu historycznego, Izba niezwłocznie blokuje możliwość zawierania transakcji przez danego Członka oraz może przystąpić do zamykania pozycji wynikających z transakcji zawartych w danym dniu w ramach fixingu II

Dostępne działania ostrożnościowe

- ◆ Izba zastrzega sobie możliwość podniesienia wartości parametru liczby dni pD , dla wszystkich lub wybranych Członków Izby, którzy narażają bezpieczeństwo rozliczeń w odniesieniu do rynków objętych depozytem historycznym. Zmiana parametru dokonywana jest w drodze uchwały Zarządu IRGiT.
- ◆ Izba zastrzega sobie możliwość ustalenia Limitu maksymalnej wartości transakcji zawieranych w trakcie jednej sesji na rynkach objętych depozytem historycznym dla Członków, którzy narażają bezpieczeństwo rozliczeń w odniesieniu do tych rynków. Ustanowienie Limitu dokonywane jest w drodze uchwały Zarządu IRGiT.

Dziękuję za uwagę!

Łukasz Goliński, Dyrektor Działu Zarządzania Ryzykiem, IRGiT
lukasz.golinski@irgit.pl

Izba Rozliczeniowa Giełd Towarowych S.A.
Al. Jana Pawła II 80 lok. F 35
00-175 Warszawa

